

DET KONGELIGE
BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Likestillings- og diskrimineringsombudet
Pb. 8048 Dep.
0031 OSLO

Deres ref

Vår ref
200804740-/ELG

Dato
05..01.2009

Tildelingsbrev til Likestillings- og diskrimineringsombudet for 2009

1. INNLEDNING

Barne- og likestillingsdepartementet redegjør i dette brevet for bevilgningene Likestillings- og diskrimineringsombudet kan disponere, og hvilke inntekter som forutsettes i 2009.

Delmål og resultatmål for Likestillings- og diskrimineringsombudet framgår av St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Barne- og likestillingsdepartementet. Budsjettproposisjonen inneholder mål og tildelingskriterier for budsjettposten og gir rammer for bruk av bevilgningen for 2009.

I dette tildelingsbrevet utdyper og konkretiserer departementet målene for Likestillings- og diskrimineringsombudet for 2009.

2. MÅL- OG RESULTATKRAV

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal i 2009 prioritere de oppgaver, delmål og resultatmål for virksomheten som omtales nærmere i St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Barne- og likestillingsdepartementet.

Delmål

- Høy kvalitet i lovhåndhevingen
- Et lavterskeltilbud som er lett tilgjengelig for brukerne
- Offensiv og synlig pådriver for likestilling og mot diskriminering

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Plan- og administrasjonsavdelingen
Postboks 8036 Dep 0030 Oslo	Akersgt. 59	22 24 90 90 Org no. 972 417 793	Telefaks 22 24 95 15

Resultatmål

- Korrekt og effektiv saksbehandling
- God rettledning
- Godt påvirkningsarbeid rettet mot relevante myndigheter, kompetansemiljø og interesseorganisasjoner

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal utføre de oppgavene som er lagt til ombudet i lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven) og i forskrift om organisasjon og virksomhet for Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda.

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal arbeide for å fremme reell likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, nedsatt funksjonsevne, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn på alle områder. Ombudet skal også arbeide for å fremme likebehandling i arbeidslivet, uavhengig av politisk syn, medlemskap i arbeidstakerorganisasjon, seksuell orientering og alder. Ombudet skal i tillegg arbeide for å fremme likebehandling i boligsektoren uavhengig av seksuell orientering og leveform.

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal håndheve likestillingsloven, diskrimineringsloven, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, arbeidsmiljølovens ikke-diskrimineringskapittel og diskrimineringsforbudene i boliglovene. Ombudet skal påse at norsk rett og forvaltningspraksis samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs kvinnekonvensjon og FNs rasediskrimineringskonvensjon.

Et sentralt mål for vårt samfunn er at alle individer skal ha de samme muligheter uavhengig av bakgrunn eller individuelle forutsetninger. Perspektivet for ombudets pådriverarbeid bør derfor på et individnivå være å gi den enkelte de samme muligheter (sjanselighet), og på et samfunnsmessig nivå sikre ordninger som bidrar til en utjevning av forskjeller (resultatlikhet).

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal være en pådriver for likestilling og mot diskriminering, og følge utviklingen i samfunnet med sikte på å avdekke og påpeke forhold som motvirker likestilling og likebehandling. Ombudet skal bidra til bevisstgjøring om likestilling og likebehandling og være en pådriver for endringer i holdninger og atferd. Ombudet skal drive opplysningsvirksomhet om status og utfordringer rettet mot allmennheten.

Nasjonalt dokumentasjonssenter for personer med nedsatt funksjonsevne vil bli innlemmet og oppgavene ført videre i Likestillings- og diskrimineringsombudet fra 01.01.09. Dette innebærer at ombudet bl.a. skal:

- Etablere et samarbeid med sentrale institusjoner som samler inn kunnskap om forhold som har betydning for å kunne dokumentere situasjonen for personer med nedsatt funksjonsevne.
- Bidra til å forbedre den datainnsamling som skjer med offentlig støtte, foreslå og eventuelt igangsette innsamling av data på områder som er svakt dekket.
- Utvikle og ta i bruk verktøy for regelmessig å kunne dokumentere utviklingen i situasjonen for personer med nedsatt funksjonsevne innenfor ulike sektorområder.
- Gi en vurdering av utviklingen i forhold til internasjonale forpliktelser Norge har påtatt seg gjennom FN.
- Gi en vurdering av utviklingen i forhold til land eller områder det er relevant å sammenlikne seg med.
- Gjøre kunnskapen som samles inn lett tilgjengelig for offentlige instanser, beslutningstakere og andre som har behov for og ønsker om informasjon.
- Utarbeide årlig en statusrapport om situasjonen for personer med nedsatt funksjonsevne.
- Yte råd og veiledning i saker hvor det foreligger behov for kunnskap om situasjonen for personer med nedsatt funksjonsevne.

I henhold til St. prp. nr. 1 (2008-2009) for Barne- og likestillingsdepartementet skal kompetansen og verktøyene fra Dokumentasjonscenteret videreutvikles og om mulig tas i bruk også i dokumentasjon på de andre diskrimineringsgrunnlagene.

3. TILDELING AV BEVILGNING

I henhold til Stortingets vedtak er det vedtatt følgende bevilgning for 2009:

Kapittel 849 Likestillings- og diskrimineringsombudet

(i 1 000 kroner)

Post	Betegnelse	Budsjett 2009
50	Basisbevilgning	48574
Sum kap. 849		48574

Barne- og likestillingsdepartementet stiller med dette ovennevnte bevilgning til disposisjon for Likestillings- og diskrimineringsombudet jf. § 7 i Reglement for økonomistyring i staten. Bevilgningen utbetales i kvartalsvise rater til Likestillings- og diskrimineringsombudets konto 7694.05.12707. Første utbetaling i januar utgjør kroner 12 143 500,-. Deretter foretas utbetalingene per 1. april, 1. juli og 1. oktober.

Likestillings- og diskrimineringsombudet må ta høyde for at bevilgningen skal dekke utgifter ved sentrale og lokale lønnsforhandlinger, samt utgifter som følge av sentralt justeringsoppgjør. Likestillings- og diskrimineringsombudet må derfor avsette midler til lokale forhandlinger, jf. pkt. 2.3.3.1 i Hovedtariffavtalen.

Departementet tar forbehold om at bevilgningen kan bli justert i supplerende tildelingsbrev som følge av bevilgningsendringer vedtatt av Stortinget.

4. FULLMAKTER

I henhold til Stortingsvedtak av 13. desember 2005, jf. B. innst. S. nr. 2 (2005-2006) er Likestillings- og diskrimineringsombudet gitt følgende fullmakter:

- Unntak fra bruttoprinsippet i statlig virksomhet (unntak fra § 3 fjerde ledd i Bevilgningsreglementet), det vil si at Likestillings- og diskrimineringsombudet selv disponerer sine inntekter.
- Adgang til å overføre resultatet av årets drift til påfølgende budsjettermin. Likestillings- og diskrimineringsombudet disponerer eventuelt positivt årsresultat og har selv ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.
- Adgang til selv å opprette og inndra de stillinger som Likestillings- og diskrimineringsombudet finner nødvendig for å løse sine oppgaver, og under hensyn til antall tilsatte og organisering tilpasses de rammevilkår departementet fastsetter.

Likestillings- og diskrimineringsombudet er på gitte betingelser også gitt fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. vedlegg 1, pkt. A annet strekpunkt.

Se også Finansdepartementets rundskriv R-106 av 21.12.2005.

5. RAPPORTERING I ÅRSRAPPORTEN

5.1 Regnskapsrapportering og årsrapport

Ved disponering av bevilgningen for 2009 må Likestillings- og diskrimineringsombudet ta hensyn til de hovedmål og prioriteringer som framgår av St.prp. nr. 1 (2008-2009). Kravene om å oppnå bestemte resultater må imidlertid ikke medføre tvil om at bevilgningsrammen er overordnet. Likestillings- og diskrimineringsombudet har ansvar for at bevilgningen blir brukt formålstjenlig og økonomisk i samsvar med Bevilgningsreglementet og forutsetningene i Stortingsvedtaket, herunder ansvar for å føre kontroll med at bevilgningen ikke overskrides. Barne- og likestillingsdepartementet forutsetter at særskilte forhold som reduserer muligheten til å holde fastsatt budsjett tas opp med departementet så snart som mulig, sammen med forslag til tiltak som gjør at rammen likevel kan holdes.

Departementet vil, i likhet med tidligere år, innhente opplysninger om regnskapsutviklingen i løpet av året. Vi ber om at det i 2009 utarbeides regnskapsrapporter til departementet med merknader til budsjettutviklingen per:

- 30. juni med rapporteringsfrist 15. august
- 30. september med rapporteringsfrist 22. oktober

Det skal rapporteres på en slik måte at både forbruk per dato og planlagt forbruk for resten av året framkommer på en detaljert, ryddig og oversiktlig måte. Om nødvendig må virksomheten på departementets forespørsel kunne gi rask dokumentasjon på regnskaps- og resultatutviklingen.

Årsrapport og regnskap skal sendes departementet både på papir og elektronisk innen 15. februar 2010.

Årsrapporten skal inneholde følgende punkter:

- regnskapstall som er i samsvar med rapportering til det sentrale statsregnskapet,
- forklaringer på eventuelle avvik i regnskapstallene i forhold til den gitte bevilgningen, jf. tildelingsbrevet,
- rapportering av resultater i henhold til målene i St.prp. nr. 1 (2008-2009) og tildelingsbrevet, og
- rapportering på områdene som framgår av punkt 5.2 nedenfor.

Det er viktig at årsakene til vesentlige avvik fra målene blir forklart på en utfyllende måte. Rapporteringen vil danne grunnlag for utarbeidelsen av resultatrapporten i budsjettproposisjonen.

Ved eventuelle forslag om bevilgningsendringer i løpet av året, ber vi om at det redegjøres for hvordan endringene vil innvirke på de mål som gjelder for virksomheten og som er gjengitt i St.prp. nr. 1 (2008-2009).

5.1.1 Regnskapsføring for nettobudsjetterte virksomheter (post 50-virksomheter)

Regnskapet føres iht. god regnskapsskikk og gjeldende lover og regler.

BLD anbefaler at regnskapet føres etter regnskapsprinsippet, jf. Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.2.3. Dersom kontantprinsippet benyttes, skal dette begrunnes. Ulike regnskapsprinsipper skal ikke blandes.

Pågående prosjekt om utprøving av periodisert virksomhetsregnskap i staten, i regi av FIN/SSØ med ti statlige pilotvirksomheter, omfatter regnskapsføring og styringsinformasjon. Foreløpige standarder og veiledninger finnes på Finansdepartementets nettside under menypunktet "Økonomistyring". Øvrige statlige virksomheter kan benytte de statlige regnskapsstandardene på frivillig basis.

Presentasjon av regnskapet for departementet i årsrapporten skal være på et hensiktsmessig overordnet nivå. Regnskapet skal også vise driftsresultat fra grunnbevilgning og ekstern finansiert virksomhet hver for seg. Departementet viser blant annet til foreløpige standarder fra periodiseringsprosjektet

Virksomheten skal vedlikeholde og videreutvikle sine interne rutinebeskrivelser og instruksjoner på økonomi-/regnskapsområdet slik at dokumentasjon av regnskapspraksis

og regnskapsprinsippet blir god, jf. blant annet dokumentasjonskravet i Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.2.3.

Statens institutt for forbrukerforskning (SIFO), Forbrukerrådet og Likestillings- og diskrimineringsombudet har ulikt formål og ulik driftsmetodikk. Virksomhetene anmodes likevel om samarbeid om rutinebeskrivelser og kontoplan for å sikre harmonisering, mest mulig lik regnskapspraksis og felles standarder og prinsipper for regnskapsføring. Virksomhetene bør tilstrebe lik praksis for aktivering og eventuell avskrivning av eiendeler iht. god regnskapsskikk. Departementet viser til foreløpig veiledningsnotat (SRS 17) i periodiseringsprosjektet for regnskapsføring av varige driftsmidler. Hensikten med et slikt samarbeid er læring og erfaringsdeling mellom etatene, samt bedre grunnlag for mer sammenlignbare data.

Rundskriv R-106 datert 21.12.2005 fra FIN gir i pkt. 7 og 9 enkelte krav til rapportering og bokføring. BLD vil avvente eventuelle ytterligere føringer om standarder og prinsipper for regnskapsføring fra FIN/SSØ som et resultat av periodiseringsprosjektet.

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal gi en kortfattet statusrapportering til departementet angående disse kravene til regnskapsføring i forbindelse med årsrapporten. Budsjett og regnskap skal følge statsregnskapets budsjettår. Regnskapet skal revideres av Riksrevisjonen. Regnskap og årsrapport skal sendes departementet innen 15. februar 2010.

5.2 Øvrig rapportering

Nedenfor gjengis administrative føringer som fordrer rapportering til departementet. Frist for rapportering framgår under hvert enkelt avsnitt.

5.2.1 Personalforvaltning og internkontroll

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal arbeide for å utvikle og sikre en inkluderende og stimulerende personalpolitikk. Personalpolitikken må sikre bred rekruttering, stimulere til kulturelt og kompetansemessig mangfold og gjennom kompetansetiltak legge til rette for en personalpolitikk som virker motiverende og hindrer utstøting av eldre arbeidstakere. Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne gjelder for perioden 2005-2009. Virksomheten skal integrere universell utforming som strategi i sin virksomhet på alle relevante politikkområder.

Det skal tilstrebes en jevn kjønnsfordeling på alle nivåer i Likestillings- og diskrimineringsombudet. Det er et mål for statlig sektor at minst 40 prosent av ledere skal være av hvert kjønn.

Det forutsettes videre at Likestillings- og diskrimineringsombudet som har knyttet seg til avtale om inkluderende arbeidsliv (IA), har hensiktsmessige, målbare tiltak for å nå de tre hovedmålene i avtalen (I. Redusere sykefraværet, II. Rekruttere personer med

reduisert funksjonsevne og III. Øke gjennomsnittlig pensjoneringsalder), og også sørger for å revidere tiltakene ved endringer i IA-avtalen.

For øvrig henviser vi til nye regler for sykefraværsoppfølging fra 1. mars 2007, og også til Hovedavtalens § 19, pkt 3 om utarbeiding av en livsfaseorientert personalpolitikk som bl.a. ivaretar seniorperspektivet.

Likestillings- og diskrimineringsombudet bes redegjøre for sin personalforvaltning og internkontroll i sin årsrapportering til departementet.

5.2.2 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn¹

Alle statlige virksomheter skal fra og med 2007 sette mål og utarbeide planer for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn. Slike mål og planer kan inngå i virksomhets- og eller personalplaner. I årsrapporten for 2009 skal det på denne bakgrunn rapporteres på:

- Virksomhetens egne mål for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn,
- Antall og andel ansatte med innvandrerbakgrunn den 1.1.2009 og 1.1.2010.

5.2.3 Aktivitets- og redegjørelse/rapporteringsplikter

Likestillingsloven, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og diskrimineringsloven pålegger offentlige myndigheter å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering, både som arbeidsgiver og utfører av de oppgaver eller tjenester som myndigheten har ansvar for i medhold av lov, instruks eller av eget tiltak. Plikten, og ansvaret, omfatter også all sosial og teknisk infrastruktur som nyttes i utførelsen. Likestilling og fravær av diskriminering skal integreres i all offentlig virksomhet. Regelverk og forvaltningsvedtak skal være i samsvar med formålene i likestillingsloven og i diskrimineringslovene. Alle offentlige myndigheter skal klargjøre egne utfordringer mht. likestilling og diskriminering ut fra kjønn, nedsatt funksjonsevne eller etnisk bakgrunn. De samme myndigheter har tilsvarende ansvar for å sikre seg nødvendig kompetanse som anses nødvendig for å nå målene om likestilling og fravær av diskriminering.

Departementet vil i eget brev utdype innholdet i aktivitets- og rapporteringspliktene, samt angi minstekrav til rapportering.

¹ Personer med innvandrerbakgrunn defineres som personer:

- født i utlandet, med to utenlandskfødte foreldre, som har innvandret til Norge
- som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet.

5.2.4 Krisehåndtering og informasjonsberedskap

Likestillings- og diskrimineringsombudet må sørge for at krisehåndterings- og informasjonsberedskapsplan(er) for sannsynlige hendelser finnes og blir ajourført ved behov. Likestillings- og diskrimineringsombudet må til enhver tid ha ajourført oversikt over kontaktpersoner som er tilgjengelige for departementet i en eventuell krisesituasjon, samt ha oversikt over hvilke institusjoner og personer som forøvrig skal kontaktes (varslingsliste). Likestillings- og diskrimineringsombudet må vurdere behov for tiltak for å bedre krisehåndterings- og informasjonsberedskapskompetansen for eksempel ved skrivebordsøvelser for ledelsen/nøkkelpersoner og opplæringstiltak. Krise- og informasjonsansvaret følger fagansvaret til Likestillings- og diskrimineringsombudet, men departementet kan påta seg en koordinerende rolle ved kriser der flere aktører er involvert.

Likestillings- og diskrimineringsombudet vurderer i årsrapporten til departementet behov for kortfattet rapportering av status/hendelser innenfor området krisehåndtering og informasjonsberedskap.

5.2.5 Krav om risikostyring

I henhold til økonomiregelverket skal alle virksomheter sikre tilstrekkelig styringsinformasjon og forsvarlig beslutningsunderlag tilpasset virksomhetens egenart og risiko og vesentlighet, jf. Reglement for økonomistyring i staten §§ 4, 14 og 15 og Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.2., 2.4 og 4.4.

God dokumentasjon vil normalt også være et viktig bidrag i en kontinuerlig forbedring av risikostyringen og dermed av mål- og resultatstyringen som helhet.

Senter for statlig økonomistyring (SSØ) har til hjelp for arbeidet utarbeidet et methodedokument for risikostyring i statlige virksomheter. Dokumentet underbygger den vekt staten legger på at statlige institusjoner gjennomfører risikostyring som en del av mål- og virksomhetsstyringen. I tillegg arrangerer også SSØ jevnlig kurs i risikostyring. Ovennevnte dokument og kursinformasjon er tilgjengelig på SSØs hjemmeside: www.sfs.no.

Barne- og likestillingsdepartementet ber Likestillings- og diskrimineringsombudet om å følge opp risikostyringen, og vurdere om den fungerer over tid. Likestillings- og diskrimineringsombudet bør fastsette og konkretisere hvordan den skal skaffe seg tilstrekkelig oversikt over hvordan risikostyringen praktiseres. Dette oppnås gjennom løpende oppfølgingsaktiviteter, evalueringer eller en kombinasjon av de to. En god oppfølging av risikoer vil gi Likestillings- og diskrimineringsombudet god styringsinformasjon og muligheten til å iverksette nødvendige tiltak på et tidlig tidspunkt. Likestillings- og diskrimineringsombudet skal rapportere til departementet om de viktigste risikoområdene for sin virksomhet og hva som eventuelt blir gjort for å redusere risikoen. Dokumentasjon knyttet til risikovurdering vil bli etterspurt i styringsdialogmøter eller som del av den øvrige rapporteringen til departementet.

5.2.6 Handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser

Regjeringen la sommeren 2007 fram en handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Planen inneholder en egen miljøpolitikk for statlige innkjøp hvor det stilles konkrete krav til innkjøp av prioriterte produktgrupper, jf. Handlingsplan 2007- 2010 *Miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser* T-1467. Den enkelte statlige virksomhet må sørge for å følge opp miljøpolitikken og den skal inngå i det interne styringssystemet til den enkelte virksomhet.

Videreføring av miljøledelse (Grønn stat) i statlige virksomheter er en del av handlingsplanen. Det skal foretas en årlig revisjon av miljøledelsesarbeidet hvor det legges til rette for kontinuerlige forbedringer. På www.gronnstat.no er det samlet veiledninger, verktøy og relevante eksempler i forbindelse med innføring av miljøledelse. Virksomheter med betydelige miljøutfordringer oppfordres til å innføre tredjepartssertifiserte miljøledelsessystemer.

Virksomhetens årsrapport til oppdragsgiver skal inneholde følgende:

- Hvordan handlingsplanen er fulgt opp i virksomheten
- En kort rapport om arbeidet med miljøledelse i virksomheten

5.2.7 Nasjonale retningslinjer for å styrke informasjonssikkerheten 2007-2010

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har utarbeidet retningslinjer for å styrke informasjonssikkerheten i samfunnet. Det enkelte departement har ansvar for å følge opp retningslinjenes innsatsområder innenfor sitt ansvarsområde. Aktuelle tiltak på innsatsområdene utarbeides i samarbeid med Likestillings- og diskrimineringsombudet. Dette vil bli fulgt opp i eget brev.

Likestillings- og diskrimineringsombudets årsrapport skal inneholde en overordnet rapport på status på informasjonssikkerhetsarbeidet innen virksomheten.

6. ØVRIGE ADMINISTRATIVE KRAV

Offentlige anskaffelser

Alle anskaffelser skal skje i tråd med de grunnleggende prinsippene om konkurranse, likebehandling og etterprøvbarehet. Det er fra 1. januar 2007 innført krav om forenklet protokollføring for innkjøp med en verdi fra kr. 100 000 og opp til den nasjonale terskelverdien på kr. 500 000 (eks. mva.). I tillegg er det krav om innlevering av skatteattest fra alle leverandører ved kontrakter over kr. 100 000. I tillegg må den som får kontrakten levere egenerklæring om HMS ved kjøp over kr. 100 000.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) har laget en omfattende veileder hvor den primære målgruppen er innkjøpere i offentlig sektor. For å lette forståelsen av jussen er det laget eksempler på hva som er tillatt og hva som ikke er tillatt. Veilederen er lagt ut under "Offentlige anskaffelser" på FADs hjemmesider: www.fad.dep.no

Departementet forutsetter at Likestillings- og diskrimineringsombudet følger opp regelverket for offentlige anskaffelser mht til vurdering av universell utforming bl.a. ved valg av møtelokaler og konferanssteder.

7. ANDRE SAKER

Departementet vil i løpet av 2009 avholde dialogmøter med Likestillings- og diskrimineringsombudet og øvrige berørte departementer. Departementet foreslår at først møte settes til 15. april 2009.

Barne- og likestillingsdepartementet ønsker lykke til med arbeidet, og ser fram til et godt samarbeid med Likestillings- og diskrimineringsombudet i 2009.

Med hilsen

Lars Audun Granly (e.f.)
ekspedisjonssjef

Helga Berit Fjell
avdelingsdirektør

VEDLEGG 1 FULLMAKTER

De overordnede prinsippene for virksomhetsstyring framgår av *Overordnede retningslinjer for styringsdialog med tilknyttede virksomheter*, fastsatt 4. oktober 2005. Departementet fastsatte 22. desember 2005 revidert *Hovedinstruks om økonomistyringen i Likestillings- og diskrimineringsombudet*.

A. Budsjettfullmakter som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Hovedregelen i Bevilgningsreglementet § 6 første ledd, første setning, er at staten bare kan pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Etter samme paragraf, annet ledd, kan Kongen likevel, på visse vilkår, gi bestemmelser om adgang til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Med hjemmel i kongelig resolusjon av 2. desember 2005 gis departementene fullmakt til å samtykke i at det inngås leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår:

1. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde den ordinære driften av virksomheten.
2. Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
3. For alle avtaler utover ett år, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen.

Det vises for øvrig til Bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det blant annet kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive, samt til et liknende krav i Reglement for økonomistyring i staten § 4. Disse bestemmelsene innebærer på foreliggende område både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Likestillings- og diskrimineringsombudet gis på ovennevnte betingelser fullmakt for 2009 til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.